

ВИСНОВОК

ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Анохіна Едуарда Володимировича

«Організаційно-методичні умови проведення кіберспортивних змагань»

на здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до п. 11 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, на кафедрі кіберспорту та інформаційних технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України 21 грудня 2023 року Анохіним Едуардом Володимировичем було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Організаційно-методичні умови проведення кіберспортивних змагань» та її обговорення (науковий керівник – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Шинкарук О. А.).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри кіберспорту та інформаційних технологій було прийнято рішення надати здобувачу Анохіну Едуарду Володимировичу позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. На сучасному етапі розвитку спорту кіберспорт виступає як соціальне явище в широкому розумінні, оскільки містить спільні риси, притаманні іншим видам спорту. Це стосується організації змагань, підготовки до них, матеріально-технічного забезпечення

тощо. Специфіка, притаманна кіберспорту, відрізняє його від усталених видів спорту як у підготовці, так і в змагальній діяльності, при цьому йому характерні риси спортивної діяльності як індивідуально-командного виду спорту. Значущість кіберспорту та масштаби його розвитку формують потребу у вивченні особливостей усіх його аспектів. Аналітичні дані дослідження розвитку кіберспорту свідчать про зростання його популярності у світі, розширення географії та динамічного збільшення гравців та глядацької аудиторії. З підвищенням рівня змагальної конкуренції в кіберспорті виникає необхідність у професійному підході до організації змагань. Дослідження в даному напрямку дозволять виявити оптимальні методи та підходи до підготовки гравців, створення сприятливого середовища для команд, оптимальний режим тренувань та способи підтримки фізичного та психічного здоров'я гравців, умови для проведення змагань та покращення якості інфраструктури для гравців та глядачів, розвитку кіберспортивної індустрії. Одним з актуальних питань для вивчення спортивною наукою кіберспорту є особливості змагальної діяльності, організації та проведення змагань, організаційні та методичні аспекти функціонування кіберспорту та його складових.

Фахівцями проведено дослідження еволюції кіберспорту та становлення змагальної діяльності, системи змагань у кіберспорті з точки зору гравців, тренерів та організаторів; організаційні та системні аспекти проведення та підтримки змагань з кіберспорту, формати змагань, ролі учасників та вплив кіберспорту на гравців і глядачів, тенденції розвитку кіберспорту та систем змагань тощо. В Україні екосистема кіберспорту тільки формується, створюються умови для його розвитку та популяризації, проте не сформовано систему наукових знань щодо кіберспорту як виду спорту, підготовки та змагань в кіберспорті.

Представлена до розгляду дисертаційна робота Анохіна Едуарда Володимировича спрямована на теоретичне та практичне вирішення викладених вище проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційну роботу виконано відповідно до теми Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016-2020 рр. 1.13 «Технологія проектування інформаційного середовища закладу вищої освіти з фізичної культури і спорту» (№ державної реєстрації 0119U000308) та теми Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021-2025 рр. 1.7 «Теоретико-методологічні засади розвитку кіберспорту та інтелектуальних видів спорту» (№ державної реєстрації 0121U108211). Внесок здобувача, як співвиконавця тем, полягав у визначенні чинників, що впливають на змагальну діяльність та систему змагань у кіберспорті, обґрунтуванні організаційно-методичних умов проведення змагань в Україні з урахуванням світового досвіду.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що вперше:

— обґрунтовано чинники, що впливають на проведення змагань з кіберспорту, серед яких ігровий формат, ігрова платформа, організатори змагань, місце проведення змагань, трансляція змагань, призовий фонд, правила та регулювання змагань, глядацька аудиторія;

— визначено зовнішні (соціальна підтримка, культурні особливості та зовнішнє середовище змагань) та внутрішні (психологічний стан гравця, спосіб життя, вік, харчування та фізична підготовленість) чинники, що впливають на результативність та успішність гравців у змаганнях в кіберспортивних дисциплінах;

— обґрунтовано організаційні (нормативно-правові основи, інфраструктура та логістика змагань, управління командами та гравцями, спонсори та фінансування, заходи безпеки та антидопінгу) та методичні (розробка правил гри, технічних вимог, форматів змагань, системи оцінювання та кваліфікації) умови проведення змагань та перспективні шляхи розвитку кіберспорту в Україні, серед яких структурування змагань,

освітня інтеграція, підтримка та розвиток кіберспорту, ефективне маркетингове просування;

— визначено, що система проведення змагань у кіберспорті має відмінності від змагань у спорті загалом, де елементами цієї системи є різноманітність форматів змагань, структура проведення турнірів, наявність стабільного інтернет-з'єднання, взаємодія гравців із віртуальним середовищем, неперервна участь у змаганні і відсутність фізичного контакту між учасниками;

— виявлено спільні характеристики кіберспорту з видами спорту загалом, що підкреслює його правомірність як форми спортивної діяльності та відкриває перспективи для подальшого розвитку та інтеграції в загальноновизнані спортивні системи;

— визначено світові тенденції розвитку системи змагань в кіберспорті: динамічне збільшення ринку кіберспорту, професіоналізація учасників, глобалізація аудиторії, інновації у форматах турнірів, активна взаємодія з інвесторами та брендами, ЗМІ;

— отримано нові знання щодо розвитку кіберспорту як виду спорту в світі та системи проведення змагань, доведено значущість кіберспорту як соціального явища в міжнародному спортивному русі.

Підтверджено та доповнено дані про популяризацію кіберспорту в світі та вплив глобалізації, інформатизації, комерціалізації на розвиток кіберспорту.

Практичне значення полягає в аналізі особливостей проведення змагань у кіберспорті, розробці практичних рекомендацій щодо проведення змагань з кіберспорту, організаційних та методичних умов проведення змагань з кіберспорту з урахуванням світових тенденцій розвитку виду спорту. Результати досліджень щодо особливостей розвитку кіберспорту, системи змагань у кіберспорті та чинників, що впливають на проведення змагань та результативність гравців, було впроваджено в навчальний процес кафедри кіберспорту та інформаційних технологій Національного

університету фізичного виховання і спорту України при викладанні дисципліни «Кіберспорт» на 1-му курсі першого (бакалаврського) рівня (3 листопада 2021 р., 10 листопада 2022 р.), при викладанні дисципліни «Система підготовки та змагань в кіберспорті» на 1-му курсі другого (магістерського) рівня (7 листопада 2022 р.), про що свідчать відповідні акти.

Отримані дані можуть бути використані представниками федерації кіберспорту України, тренерами, спортсменами з кіберспорту, що істотно підвищить ефективність організації змагань в Україні та управління видом спорту. Результати досліджень апробовано і впроваджено в практику роботи ГО ВО «Федерація кіберспорту України» (22 травня 2023 р.), про що свідчить відповідний акт.

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати дозволяють систематизувати масив наукової і науково-методичної інформації, розширити існуючі уявлення щодо розвитку системи змагань з кіберспорту, організаційно-методичних умов проведення змагань, чинників, що впливають на організацію та проведення змагань та перспективи розвитку системи змагань з кіберспорту.

Представлений у дисертаційній роботі системний та комплексний підхід до поставленої проблеми може стати методичною основою для подальшої розробки проблематики із деталізацією теоретичних положень і результатів досліджень для впровадження в навчальний процес і науково-дослідну роботу в спеціалізованих закладах вищої освіти спортивного профілю та роботу Національної федерації кіберспорту України.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені у дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження.

Отримані результати дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечений значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати.

Наукові результати дисертації висвітлені в 16 наукових публікаціях: 4 статті у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, 1 стаття у періодичному науковому виданні Чорногорії, проіндексованому в базі даних Scopus (Q3); 10 публікацій апробаційного характеру; 1 праця (навчальна програма) додатково відображає наукові результати дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи було оприлюднено на XIII–XVI Міжнародних наукових конференціях молодих учених «Молодь та олімпійський рух» (Київ, 2020–2023), III–VI Всеукраїнських електронних науково-практичних конференціях з міжнародною участю «Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії» (Київ, 2020–2023), V Міжнародній науково-практичній конференції «Фізична активність і якість життя людини» (Луцьк, 2021), щорічних науково-практичних конференціях кафедри інноваційних та інформаційних технологій у фізичній культурі і спорті (2020–2021), кафедри кіберспорту та інноваційних технологій

Національного університету фізичного виховання і спорту України (2022–2023).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Метою та завданням дослідження було сформульовано із науковим керівником. Автором самостійно здійснено аналіз літературних джерел, даних мережі Інтернет та передовий досвід. Також здобувач самостійно виконував обґрунтування чинників, що впливають на проведення змагань у кіберспорті, та чинників, що впливають на успішність та результативність гравців у кіберспорті, порівняльний аналіз контингенту гравців та особливостей, що забезпечують ефективні умови тренування та виступу на змаганнях в кіберспорті, аналіз впливу глядацької аудиторії та призового фонду на організацію та проведення змагань в кіберспорті, обґрунтував організаційні та методичні засади, запропонував перспективні шляхи розвитку кіберспортивних змагань в Україні. Усі розділи власних досліджень, висновки та аналіз отриманих результатів дисертації оформлені автором самостійно. Здобувачем сформульовано висновки, які повністю відповідають поставленим завданням. Дисертантом підготовлено матеріали для наукових публікацій та для впровадження наукових розробок у практику.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова – логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Анохіна Едуарда Володимировича «Організаційно-методичні умови проведення кіберспортивних змагань» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Анохіна Едуарда Володимировича на тему: «Організаційно-методичні умови проведення кіберспортивних змагань» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуального наукового завдання щодо актуальних проблем розвитку кіберспорту як виду спорту в світі та проведення змагань, визначення світових тенденцій та чинників, що впливають на проведення змагань з кіберспорту; обґрунтування організаційно-методичних умов проведення змагань та перспективних шляхів розвитку системи змагань з кіберспорту в Україні, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу Анохіну Едуарду Володимировичу ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ утворити спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації Анохіна

Едуарда Володимировича з метою присудження йому ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Дутчак Мирослав Васильович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Петровська Тетяна Валентинівна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології і педагогіки Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Шутова Світлана Євгенівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спортивних ігор Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Мітова Олена Олександрівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри спортивних ігор Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту;

опонент: Пятисоцька Світлана Сергіївна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри інформатики і біомеханіки Харківської державної академії фізичної культури.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

Мирослав ДУТЧАК

К.пед.н., професор

Тетяна ПЕТРОВСЬКА

К.фіз.вих., доцент

Світлана ШУТОВА

Голова засідання,

Наталія БИШЕВЕЦЬ

к.пед.н., доцент

Підписи Дутчака М., Петровської Т., Шутової С., Бишевець Н. засвідчую

Наталія Бишевец *Відрізу картки* *Анна А. Бишевец Л.В.*

22.12.2023

